

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์มีจำนวนทั้งหมด 8 เล่ม คือ เล่มที่ 1: สรุปภาพรวมของโครงการวิจัย เล่มที่ 2: ภาพรวมของงานโบราณคดี เล่มที่ 3: การสำรวจทางโบราณคดี เล่มที่ 4: การขุดค้นเพิงผาบ้านไร่ เล่มที่ 5: การขุดค้นเพิงผาล้อด เล่มที่ 6: ด้านมานุษยวิทยาภาพ เล่มที่ 7: ด้านวงปีไม้และสิ่งแวดล้อม และ เล่มที่ 8: การเผยแพร่ผลการวิจัยและการใช้ประโยชน์

รายงานเล่มที่ 1 นำเสนอสรุปการวิจัยทั้งหมด ซึ่งได้บูรณาการผลการวิจัยทางด้านโบราณคดี มานุษยวิทยาภาพ วงปีไม้ โดยสร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องคน สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมโบราณ ทำให้เปิดพรมแดนความรู้ใหม่ทางด้านโบราณคดี มานุษยวิทยาภาพและวงปีไม้เกี่ยวกับอำเภอบางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งแต่เดิมเป็นดินแดนที่แทบจะไม่มีประวัติศาสตร์วัฒนธรรม

การนำเสนอนี้แบ่งออกเป็น 5 บท คือบทนำ กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการวิจัย บทที่ 1 นำเสนอการประมวลภาพขององค์ความรู้ บทที่ 2 การวิจัยแบบสหวิทยาการ บทที่ 3 บูรณาการวิจัยแบบสหวิทยาการ บทที่ 4 บทสรุป บทที่ 5 นำเสนอปัญหาและอุปสรรคที่พบระหว่างการสำรวจพร้อมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

รายงานเล่มที่ 2 นำเสนอสรุปการวิจัยทางด้านโบราณคดีทั้งหมด ซึ่งได้บูรณาการผลการวิจัยทางด้านโบราณคดี ทั้งหมด ซึ่งได้บูรณาการผลการวิจัยทางด้านโบราณคดี มานุษยวิทยาภาพ วงปีไม้ โดยสร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องคน สังคม วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมโบราณ ทำให้เปิดพรมแดนความรู้ใหม่ทางด้านโบราณคดีเกี่ยวกับอำเภอบางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การนำเสนอนี้แบ่งออกเป็น 5 บท คือ บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการวิจัย บทที่ 1 นำเสนอกรอบความคิดในการวิจัย บทที่ 2 นำเสนอการทบทวนวรรณกรรมโดยการ การประมวล

สถานภาพขององค์ความรู้ บทที่ 3 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางกายภาพ ชีวภาพและวัฒนธรรม บทที่ 4 วิธียาและกระบวนการวิจัยทางโบราณคดี บทที่ 5 ผล

การวิจัย บทที่ 6 ภาพรวมของโบราณคดีบนพื้นที่สูง บทที่ 7 บทสรุป และ บทที่ 8 นำเสนอปัญหาและอุปสรรคที่พบระหว่างการดำเนินงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

รายงานเล่มที่ 3 นำเสนอผลการดำเนินงานในระยะเวลา 2 ปี ซึ่งสำรวจพบแหล่งโบราณคดีใหม่ ๆ หลายประเภทและยุคสมัยที่กระจายอยู่ทั่วไปทั้งอำเภอปางมะผ้า ทำให้เปิดพรมแดนความรู้ใหม่ทางด้านโบราณคดีเกี่ยวกับอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งแต่เดิมเป็นดินแดนที่แทบจะไม่มีประวัติวัฒนธรรม การนำเสนอนี้แบ่งออกเป็น 5 บท คือ บทที่ 1 กล่าวถึงหลักเกณฑ์และวิธีทำงาน บทที่ 2 นำเสนอข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำรวจ บทที่ 3 เป็นการวิเคราะห์แหล่งโบราณคดี บทที่ 4 บทสรุป และ บทที่ 5 นำเสนอปัญหาและอุปสรรคที่พบระหว่างการสำรวจ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานต่อไปในอนาคต เนื่องจากการวิเคราะห์โบราณวัตถุทั้งหมดยังไม่เสร็จ เมื่อสิ้นสุดโครงการระยะที่ 1 การนำเสนอรายงานฉบับนี้จึงเน้นการเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ยังไม่มีการตีความและผลวิจัยอย่างสมบูรณ์ เพื่อผู้สนใจสามารถนำข้อมูลไปประโยชน์ในฐานะที่เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไป การนำเสนอนี้แบ่งออกเป็น 8 บท คือ บทที่ 1 กล่าวถึงปัญหาและที่มาของประเด็นปัญหาทางโบราณคดีซึ่งทำให้เกิดโครงการวิจัย บทที่ 2 เป็นการทบทวนการศึกษาและนำเสนอภาพที่ตั้งของแหล่งโบราณคดีเพิงผาถ้ำลอด บทที่ 3 กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินงานในภาคสนามเช่นการทำผัง การขุดค้น วิธีการบันทึกข้อมูล บทที่ 4 นำเสนอวิธีการและขั้นตอนในการจัดจำแนกและวิเคราะห์หลักฐานทางโบราณคดีเบื้องต้น บทที่ 5 นำเสนอข้อมูลจากการขุดค้น บทที่ 6 นำเสนอผลการวิเคราะห์หลักฐานทางโบราณคดีเบื้องต้น บทที่ 7 บทสรุปผลจากการขุดค้นและการวิเคราะห์ และ บทที่ 8 นำเสนอปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน เนื่องจากการวิเคราะห์โบราณวัตถุทั้งหมดยังไม่เสร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการระยะที่ 1 ดังนั้น การนำเสนอรายงานฉบับนี้จึงเน้นการเสนอข้อมูลพรรณนา ยังไม่มีการตีความและผลการวิจัยอย่างสมบูรณ์ เพื่อผู้สนใจสามารถนำข้อมูลไปประโยชน์ที่เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไปได้

รายงานเล่มที่ 5 นำเสนอผลการขุดค้นทางโบราณคดีใหม่ ซึ่งได้สร้างความกระจ่างในเรื่องการจัดลำดับยุคสมัยทางวัฒนธรรมในพื้นที่สูงของอำเภอปางมะผ้า และได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องคน สังคม และวัฒนธรรมในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ทำให้

เปิดพรมแดนความรู้ใหม่ทางด้านโบราณคดีเกี่ยวกับอำเภอบางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งแต่เดิมเป็นดินแดนที่แทบจะไม่มีประวัติศาสตร์วัฒนธรรม การนำเสนอนี้แบ่งออกเป็น 8 บท คือ บทที่ 1 กล่าวถึงปัญหาและที่มาของประเด็นปัญหาทางโบราณคดี ซึ่งทำให้เกิดโครงการวิจัย บทที่ 2 เป็นการทบทวนการศึกษาและนำเสนอสภาพที่ตั้งของแหล่งโบราณคดี เฝิงผาถ้ำลอด บทที่ 3 กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินงานในภาคสนาม เช่น การทำผัง การขุดค้น วิธีการบันทึกข้อมูล บทที่ 4 นำเสนอวิธีการและขั้นตอนในการจัดจำแนกและวิเคราะห์หลักฐานทางโบราณคดีเบื้องต้น บทที่ 5 นำเสนอข้อมูลจากการขุดค้น บทที่ 6 นำเสนอผลการวิเคราะห์หลักฐานทางโบราณคดีเบื้องต้น บทที่ 7 บทสรุปผลจากการขุดค้น และการวิเคราะห์และ บทที่ 8 นำเสนอปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน

รายงานเล่มที่ 6 จุดประสงค์หลักของงานวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพของคนในอดีตว่ามีลักษณะอย่างไร การทำงานจึงเน้นวิเคราะห์กระดูกและฟันคนที่ได้จากการสำรวจและขุดค้นแหล่งโบราณคดีบนพื้นที่สูง อำเภอบางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาปรากฏว่า พบฟันส่วนใหญ่หลุดออกจากขากรรไกรแล้ว จำนวน 549 ซึ่งเป็นฟันแท้จำนวน 508 ซี่ และฟันน้ำนม จำนวน 58 โครงและโครงกระดูกเด็กจำนวน 12 โครง ฟันส่วนใหญ่เป็นหลักฐานซึ่งพบร่วมกับโลงไม้ที่กำหนดอายุได้ประมาณหนึ่งพันสองร้อยปี ถึงสองพันปีมาแล้ว ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ลักษณะฟันคนโบราณที่บางมะผ้าคล้ายกับกลุ่มเอเชียอาคเนย์ มากกว่ากลุ่มคนเอเชียตะวันออก โดยมีสัดส่วนของฟันสึกมากกว่าฟันผุ ในอัตราเดียวกับกลุ่มคนในสังคมเก็บล่าหาอาหาร หรือ สังคมกึ่งเก็บล่าหาอาหารผสมเกษตรกรรม นอกจากนั้นยังมีการขุดค้นพบโครงกระดูกมนุษย์ (in situ) 3 โครง โดยพบที่ เฝิงผาบ้านไร่ 1 โครงฝังอยู่ในทางอดตัว และที่เฝิงผาถ้ำลอด 2 โครงฝังอยู่ในทางอดตัว 1 โครง และฝังอยู่ในท่านอนเหยียดยาวอีก 1 โครงฝังอยู่ในทางอดตัว และที่เฝิงผาถ้ำลอด 2 โครงฝังอยู่ในทางอดตัว 1 โครงและฝังอยู่ในท่านอนเหยียดยาวอีก 1 โครง โครงกระดูกทั้งสามอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ กำหนดอายุอยู่ในสมัยไพลสโตซีนตอนปลาย (Late Pleistocene) ถึงสมัยโฮโลซีนตอนต้น (Early Holocene)

รายงานเล่มที่ 7 นำเสนอสรุปการวิจัยทางด้านวงปีไม้และสิ่งแวดล้อมซึ่งได้องค์ความรู้ใหม่ในเรื่องวงปีไม้และสิ่งแวดล้อม ตามทั้งผลการวิจัยตะอองเรณูและสภาพแวดล้อมโบราณในอำเภอบางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การนำเสนอที่แบ่งออกเป็น 6 บท คือ บทนำ ความสำคัญ ที่มาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัยตลอดจนแนวความคิด ในบทที่ 1 เป็นเรื่องการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวงปีไม้กับสิ่งแวดล้อม บทที่ 2 ว่าด้วยเรื่องของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับธรรมชาติของอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน บทที่ 3 เป็นวิธีการศึกษาโดยได้แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นใหญ่ คือ เรื่องการศึกษาวงปีไม้ ซึ่งประกอบด้วยวงปีไม้ที่มีชีวิต ได้แก่ ไม้สัก และ ไม้สน และวงปีไม้จากแหล่งโบราณคดี ส่วนสุดท้ายเป็นเรื่องวิธีการศึกษาของละอองเรณู บทที่ 4 เป็นผลการวิจัย บทที่ 5 เป็นการสรุปและการอภิปราย และบทที่ 6 เป็นบทส่งท้ายที่กล่าวถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ

รายงานเล่มที่ 8 นำเสนอการเผยแพร่งานวิจัยและการใช้ประโยชน์สำหรับการวิชาการและชุมชนท้องถิ่น การเผยแพร่งานวิจัยได้แก่ การนำเสนอในงานในรูปแบบของสื่อสาธารณะทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ การบรรยาย การนำเสนอ บทความทางวิชาการ การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยการถ่ายทอดความรู้ทางวิทยานิพนธ์ การเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติงานด้านโบราณคดี การเผยแพร่ความรู้ให้กับชุมชนท้องถิ่น ภาคผนวกสิ่งตีพิมพ์ที่ได้รับการเผยแพร่ใน ปี พ.ศ. 2544-2546